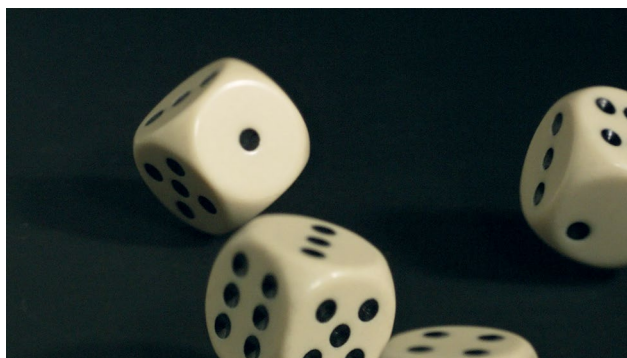

KUNST IN DE KLAS!

Vorbereiding op een bezoek
aan M voor leerkrachten
secundair onderwijs

ALICJA KWADE
Dusty Die

**KENNIS
IN ZICHT**

10.10.25
→ 22.02.26

Dit najaar valt er iets bijzonders te beleven in M. Naast [het vertrouwde aanbod voor scholen](#) openen we twee nieuwe tentoonstellingen die de grenzen tussen disciplines opzoeken én oprekken. Want waar kunst en wetenschap elkaar ontmoeten, ontstaat ruimte voor denken, twijfel en dialoog.

[‘Kennis in Zicht’](#) neemt je mee op een ontdekkingsreis door de rijke collecties van zes eeuwen KU Leuven. Denk: pronkstukken uit het Museum voor Dierkunde, historische meetinstrumenten, anatomische modellen en etnografische objecten die vragen oproepen bij het koloniale verleden van de universiteit. In de beeldentuin staan dan weer afgietsels van iconische sculpturen die eeuwen kunstgeschiedenis tastbaar maken. Deze expo daagt uit en zet aan tot kritische reflectie, analyse en gesprek.

En dan is er [de solotentoonstelling van kunstenaar Alicja Kwade](#). Haar monumentale installaties vertrekken vanuit specifieke wetenschappelijke of filosofische fenomenen en bewandelen zo de grenzen tussen denken en weten, tussen voelen en vragen.

Twee tentoonstellingen, één bezoek. En een klas die misschien niet met antwoorden buitenstapt, maar wel met betere vragen.

1. INLEIDING

Beste leerkracht,

Fijn dat je kiest voor een bezoek met je klas aan M Leuven. Jullie gaan samen de tentoonstelling 'Alicja Kwade. Dusty Die' en 'Kennnis in zicht' ontdekken.

Het kan de moeite zijn om dit bezoek al wat voor te bereiden in de klas. We helpen je graag op weg.

Je vindt hier:

- Achtergrondinformatie over de tentoonstellingen die je met je klas gaat bezoeken
- Tips voor de voorbereiding van jullie museumbezoek
- Tips voor de verwerking van jullie bezoek
- Informatie en opdrachten bij enkele kunstwerken
- Ideeën om het thema kunst (en wetenschap) te bespreken in je klas
- Bijlagen die je kan printen/projecteren in de klas

Wat heb je nog nodig?

- De bijlagen
- Eventueel potlood en papier
- Eventueel laptop en internetverbinding voor de leerlingen

Aan welke onderwijsdoelen werk je?

- Cultureel bewustzijn
 - De leerlingen beschrijven kunst- en cultuuruitingen vanuit eigen waarneming.
 - De leerlingen brengen kunst- en cultuuruitingen in verband met de context waarin ze voorkomen.
 - De leerlingen reflecteren over eigen beleving bij uiteenlopende kunst- en cultuuruitingen.
 - De leerlingen lichten toe hoe een kunstwerk vanuit vorm en inhoud betekenis geeft.
- Nederlands
 - Nemen doelgericht deel aan mondelinge interactie.
 - De leerlingen spreken en schrijven doelgericht.

→ Wil je je graag verder verdiepen in beeldende kunst?
M biedt een waaier aan artikels en audiovisueel materiaal aan, hier gebundeld op de [website](#) en op het [M Youtubekanaal](#).

→ Ontdek je graag kunst in het echt? In M zijn klassen van harte welkom: je kan op eigen houtje – gratis mits reservatie – het museum bezoeken met je klas, of je boekt een rondleiding/workshop.

Speciaal voor de tentoonstellingen 'Alicja Kwade. Dusty Die' en 'Kennnis in zicht', ontwikkelde M een rondleiding voor het secundair onderwijs: [Op ontdekking door Kennis in zicht en Alicja Kwade](#). Het volledige onderwijsaanbod vind je op de M website. Neem je graag contact op? Dan kan je terecht bij info@mleuven.be.

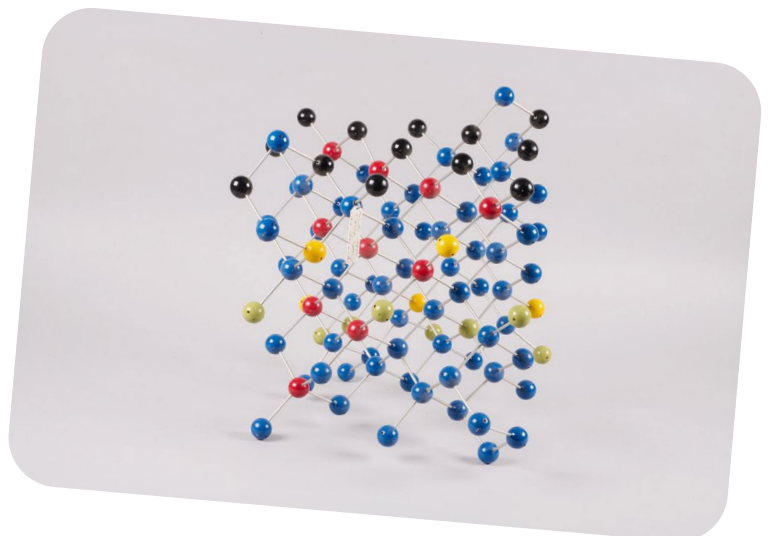
● 600 jaar KU Leuven?!

De tentoonstellingen die jij en je klas gaan bezoeken, maken deel uit van de viering van 600 jaar KU Leuven. 2025 is dan ook een absoluut feestjaar voor de stad Leuven. Misschien heb je dat zelf ook al gemerkt?

In de tentoonstelling 'Kennis in zicht' staan de studiecollections van de universiteit centraal. Lees: een bonte verzameling van objecten die vroeger werden ingezet om (de toen actuele) kennis zichtbaar te maken en over te brengen aan universiteitsstudenten. Didactisch materiaal dat doorheen de tijd ook historische waarde heeft gekregen omdat het zo uniek is of omwille van de esthetische waarde ervan.

In de tentoonstelling ontdek je instrumenten rond waarneming en opmerkelijke stukken uit het Dierkundemuseum of het Thermotechnisch Instituut en voorwerpen uit etnografische collecties die getuigen van het koloniale verleden van de universiteit. Maar ook een recent verworven topstuk zoals het Leuven Chansonnier wordt getoond in een immersieve ervaring die de muziek uit dit precieuze handschrift tot leven brengt. De tentoonstelling eindigt met een beeldentuin met afgietsels van wereldberoemde sculpturen.

Kortom: een tentoonstelling waarin uiteenlopende wetenschapsdomeinen samenkomen en die uitnodigt tot aandachtig kijken en ontdekken.

Het idee 'hoe meer je weet, hoe minder je eigenlijk weet' vormt een belangrijk startpunt voor de tweede expo die jouw klas te zien krijgt tijdens jullie museumbezoek.

Want wat als het onbekende geen grens is, maar een beginpunt? In haar eerste solotentoonstelling in België nodigt Alicja Kwade ons uit om anders te kijken naar de wereld en hoe we die proberen te begrijpen.

Alicja Kwade is internationaal bekend om haar sculpturen en installaties die wetenschappelijke en filosofische concepten uitdagen. Ideeën over tijd, toeval en zwaartekracht vertaalt ze naar werken die diezelfde systemen op losse schroeven zetten. Kwade stelt onze waarneming op de proef en ontmantelt de grenzen van onze perceptie. Dat doet ze onder andere door gebruik te maken van spiegeling, herhaling en met de deconstructie van alledaagse objecten en natuurlijke materialen. Zo maakt ze de breuklijn zichtbaar tussen wat we denken te weten en wat zich onttrekt aan ons begrip.

In haar werk kantelt de werkelijkheid. Massieve stenen lijken gewichtloos, spiegels bieden een blik op een parallelle realiteit, tijd verliest zijn richting. Met materialen als metaal, glas, eeuwenoude gesteenten en versteend hout construeert ze omgevingen die tegelijk vertrouwd en bevreemdend zijn. Ruimtes waarin vaste betekenissen verdwijnen en perceptie zelf begint te schuiven.

Voor Kwade is wetenschap geen sluitend systeem, maar een subjectieve constructie, een tijdelijke poging om orde te brengen in iets dat uiteindelijk onkenbaar blijft. Haar werk maakt voelbaar dat net in het niet-weten de verbeelding begint. En laat dat net ook een reden zijn waarom kunst zeker een plaats verdient in jouw klas: om o.a. nieuwsgierigheid en verwondering te voeden.

In M toont Alicja Kwade een selectie van sleutelwerken uit haar recente praktijk, aangevuld met nieuwe installaties op maat van het museum.

VOOR JE BEZOEK AAN M

Hier geven we enkele insteken om het bezoek aan M voor te bereiden in de klas. Afhankelijk van je doelstellingen zal je eerder een brede kennismaking met 'kunst' voor ogen hebben of misschien wil je hen eerder al wat warm maken voor de twee tentoonstellingen? Hieronder enkele ideeën om uit te testen met je klas.

● Kennismaking met M als huis voor kunst

Misschien ben je al eerder in M geweest of misschien is dit wel de eerste keer? In ieder geval loont het om aan te halen waar jullie naartoe gaan en waarom je deze uitstap hebt gekozen voor je klas. Vertel ook waarom je het zelf leuk vindt om op bezoek te komen en waar je benieuwd naar bent.

Wat is M?

M is een (kunst)museum en een huis voor hedendaagse kunst.

Van oorsprong is M een stedelijk museum. De collectie weerspiegelt dan ook de geschiedenis en cultuur van Leuven en het vroegere hertogdom Brabant. Intussen is de collectie ruimer en internationaler geworden, maar de lokale verankering blijft belangrijk.

Wat heeft M?

De collectie van M bevat meer dan 58.000 objecten, van de steentijd tot nu. De late gotiek, de renaissance en de negentiende eeuw zijn sterk vertegenwoordigd. M beheert ook een waardevolle verzameling hedendaagse kunst, met veel werk van kunstenaars uit eigen land.

Een kleine selectie van de collectie kan je bekijken in de museumzalen (er zijn in totaal meer dan 52.000 objecten die in M bewaard worden). Het overgrote deel van de collectie wordt bewaard in het museumdepot. Maar ook digitaal valt er veel te ontdekken. Daarvoor kan je terecht in onze online catalogus of in het Kunstlab van M.

Waar vind je M?

Sinds 2009 kreeg M zijn huidige vorm: een hedendaags museumcomplex centraal gelegen in de stad. Het gebouw werd uitgebreid en vernieuwd, maar de geschiedenis van de museumsite gaat terug tot de 15de eeuw. Wil je graag die veranderingen tonen aan je leerlingen? Daarvoor ontwikkelde M een animatie die stap voor stap de uitbreiding van het complex toont. [Hier](#) terug te vinden.

Wat is er dan te zien als we op bezoek komen?

Onze eigen collectie is altijd te zien in onze museumzalen. Dat gaat dan over honderden schilderijen en beeldhouwwerken maar ook video's, meubels en installaties...

We vragen ook (levende) kunstenaars om hun kunstwerken te komen tonen of lenen kunstwerken van anderen. Zo'n tentoonstelling kan je dan enkele maanden komen bezoeken, nadien maken we weer plaats voor andere dingen. Zo kan je steeds iets nieuws ontdekken als museumbezoeker.

Jullie gaan twee tentoonstellingen zien:

Museum
Leuven

ALICJA KWADE DUSTY DIE

10.10.25
→ 22.02.26

KENNIS IN ZICHT

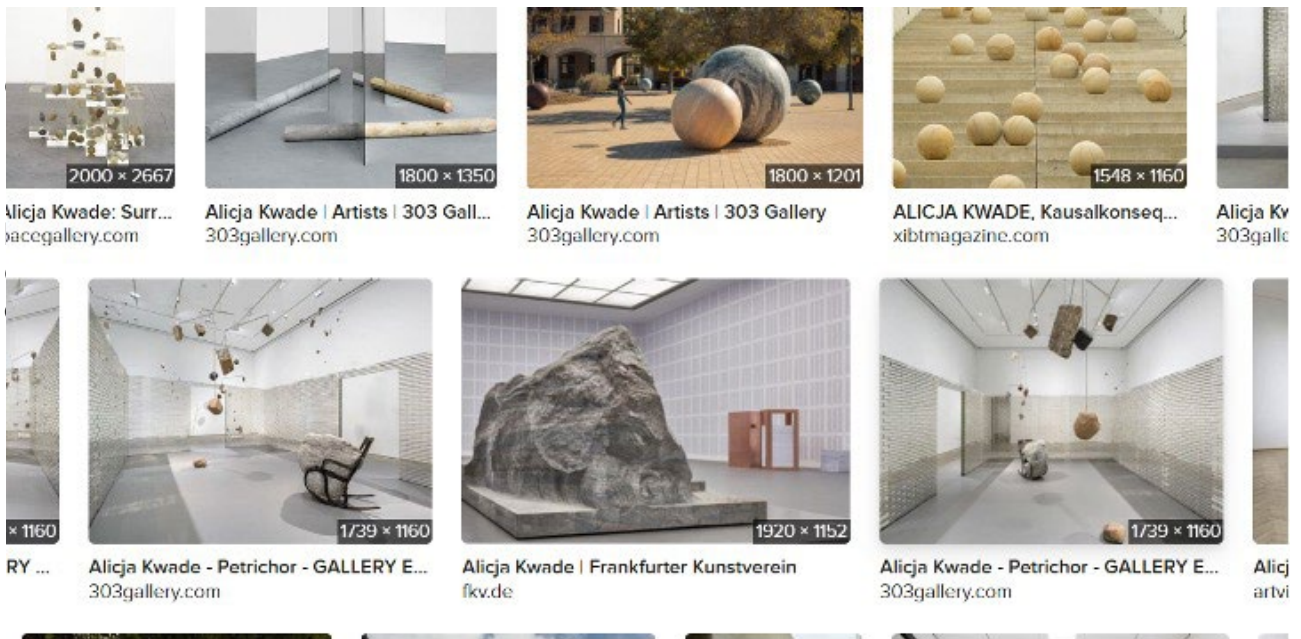

● Maak alvast kennis met de kunstwerken van Alicja Kwade!

Grote kans dat zowel jijzelf als je leerlingen nog nooit hebben gehoord van Alicja Kwade: het onbekende kan een fijn vertrekpunt zijn om samen iets nieuws te ontdekken. Met een open blik.

Laat de leerlingen 'Alicja Kwade' opzoeken in hun browser en selecteren op afbeeldingen.

Wat is er opvallend aan haar werk? Welke materialen komen vaak terug? Welke sfeer roept haar werk op?

Probeer collectief of in groepjes te komen tot een woordwolk dat voor jouw klas overeenkomt met hun eerste indruk (kan analoog of via een tool zoals Mentimeter).

Deze woordwolk is interessant om er opnieuw bij te nemen na jullie bezoek of deze oefening dan te herhalen. Zo krijg je vat op de verschillen tussen een vluchtige, digitale ervaring en een confrontatie met de kunstwerken in het echt.

De kunstwerken van Alicja kan je tot en met 22 februari 2026 ontdekken in M. Daarna vertrekken ze naar een andere tentoonstelling. Maar eentje blijft wel in Leuven! Het maakt deel uit van de kunst- en wetenschapsroute '[And So, Change Comes in Waves](#)', die langs zestien nieuwe kunstwerken en gedichten doorheen Leuven loopt.

Je kan het kunstwerk in het echt gaan bekijken of je projecteert het in je klaslokaal.

Laat je leerlingen 1 minuut lang aandachtig kijken naar het kunstwerk. Na 60 seconden laat je hen de ogen sluiten en proberen ze zich het kunstwerk voor de geest te halen. Laat hen vertellen wat hen opviel of maak er een tekenopdracht van en laat hen op papier zetten wat ze zagen.

Kunst roept altijd veel vragen op, juist daarom is het ook zo boeiend om in groep kunst te bekijken.

Probeer je leerlingen uit te dagen in het vragen stellen: dat is immers een kunst op zich!

Laat hen individueel minstens 10 vragen bedenken bij dit kunstwerk. Nadien laat je hen 1 vraag selecteren die ze zelf het boeiendst vinden of waar ze zelf graag een antwoord op willen vinden.

Die vragen ga je opdelen in verschillende categorieën bv. Wie, wat, hoe, waar, wanneer, waarom? Maar je kan afhankelijk van je eigen vakgebied of waar je mee bezig bent in de klas ook andere categorieën betrekken.

Een vraag geeft ook weer wat je als kijker interessant vindt: ben je vooral iemand die wil weten hoe het gemaakt is of is voor jou de betekenis van een kunstwerk doorslaggevend? Dit kan een fijn klasgesprek op gang trekken over hoe iedereen kunst op een andere manier beleeft.

Wat weten we over dit kunstwerk?

Terug naar onze vragen! Het is natuurlijk fijn om ook een antwoord te bieden en dit kunstwerk daardoor beter te leren kennen. Hieronder wat context die je op weg helpt. Zijn er vragen die onbeantwoord blijven? Stuur ze dan door naar info@mleuven.be en we bezorgen jullie graag een antwoord!

Waar?

In het Sint-Donatuspark in Leuven (het stadspark)

Wie?

De universiteit van Leuven vroeg aan Alicja Kwade om een kunstwerk te maken voor de kunst- en wetenschapsroute die in teken staat van 600 jaar KU Leuven. Alicja heeft toen dit kunstwerk bedacht na verschillende bezoeken en gesprekken met andere kunstenaars, wetenschappers en curatoren.

Uiteraard werkt een kunstenaar niet alleen voor zo'n project: je hebt mensen nodig die gespecialiseerd zijn in productie, transport, financiën, communicatie... Net zoals in een bedrijf heb je een mix nodig van verschillende talenten en competenties.

Alicja maakte dit werk voor iedereen; het staat immers op een openbare plek midden in de stad. Dat is wel een groot verschil met de tentoonstelling die jouw klas komt bekijken: daarvoor moet je een museumticket kopen. Dat heeft een grote invloed op wie haar werk wel of niet te zien krijgt.

Wat?

Je ziet een massieve steen die rust op een cirkel van stoelen. De steen is wel degelijk echt maar de stoelen

zijn nageemaakt. Het zijn kopieën van stoelen die Alicja terugvond in verschillende gebouwen van de universiteit toen ze in Leuven op bezoek was. Stoelen uit aula's, maar ook uit exclusievere plekken zoals het rectoraat, labo's of ontvangstsalons.

Hoe?

Het lijkt alsof de stoelen het gewicht van de steen zonder moeite kunnen dragen, maar dat is maar een illusie! De stoelen zijn gemaakt van brons (een sterk metaal) en daarna beschilderd. Diep in de grond zitten de stoelen verankerd zodat het kunstwerk stevig op zijn poten kan staan zonder dat je daar iets van merkt. Ons doen twijfelen aan onze waarneming is een belangrijk vertrekpunt voor Alicja haar kunst.

Wanneer?

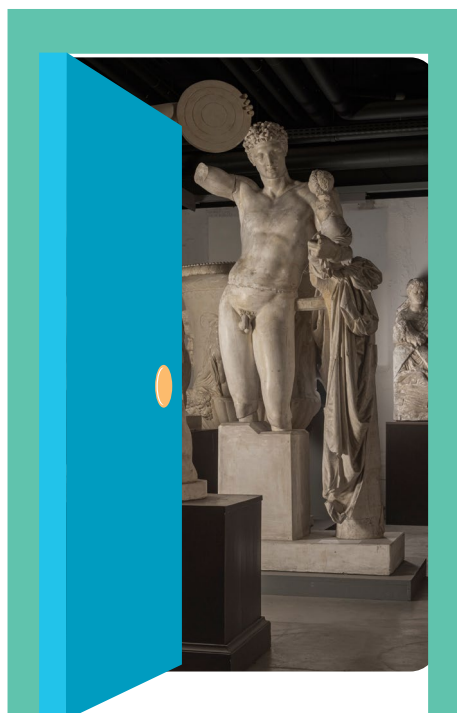
In de lente van 2025 was het kunstwerk klaar en geïnstalleerd in het park en sindsdien kan je het bezoeken. Het kunstwerk staat voor onbepaalde duur in het park: daarom is het ook belangrijk dat het weersbestendig is en tegen een stootje kan.

Waarom?

De universiteit wil, op verschillende plekken in de stad, mensen laten nadenken over kunst en wetenschap. Dit kunstwerk is daar een goed voorbeeld van. Het kreeg de titel 'Carriers' en dat kan je vertalen als 'dragers'. De rotsblok zelf staat voor haar symbool voor alles wat we nog niet weten en dus nog kunnen/willen ontdekken. De stoelen stellen mensen voor: leerlingen, studenten, leerkrachten, wetenschappers... Kennis staat immers niet op zichzelf maar wordt door iedereen van ons (letterlijk en figuurlijk) gedragen.

- Maak alvast kennis met de bijzondere voorwerpen uit Kennis in zicht!

Voor leerlingen en leerkrachten die graag snuisteren, ontdekken en wegdromen is Kennis in zicht dé perfecte plek. We vullen de museumzalen met bijzondere (zeg maar rare) dingen die normaal verborgen zitten in kasten en archieven verspreid over de verschillende campussen en universitaire gebouwen.

Er valt zoveel te zien dat we zelfs een **Wonderkamer** installeren in het museum. Dat is een ruimte waar je een enorme verzameling aan objecten terugvindt: denk aan stenen, opgezette dieren, mineralen, kleine kunstvoorwerpen, fossielen... Allemaal dingen die leuk zijn om naar te kijken én veel (wetenschappelijke) vragen oproepen. Onze kennis over dieren, planten, gesteenten... is enorm gegroeid doordat mensen graag verzamelen, vergelijken en onderzoeken. Deze voorwerpen werden dan ook in de les gebruikt. Misschien zitten er ook wel verzamelaars in jouw klas?

Om al wat kennis te maken met enkele bijzonderheden uit de tentoonstelling, kan je onderstaande quiz spelen in de klas

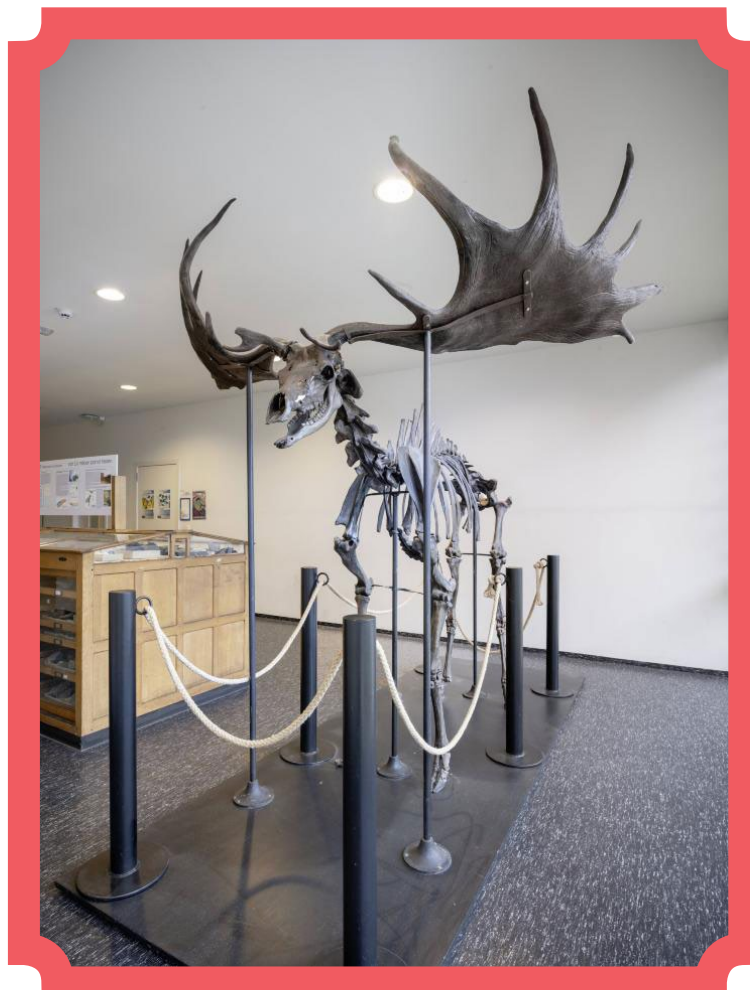
Hier vind je alvast de juiste antwoorden.

Maak kennis met ons Reuzenhert. Of toch met zijn skelet... Reuzenherten waren van de grootste hertensoorten aller tijden: hun gewei kon tot 3,5 meter breed worden. Jammer genoeg is de soort uitgestorven. **Hoeveel kaarsjes zou dit hert mogen uitblazen?**

A. 110 jaar oud ● B. 1100 jaar oud ● **C. 11.000 jaar oud** ● D. 110.000 jaar oud

Dit exemplaar, zo'n 11.000 jaar oud, werd in 1907 opgegraven in Ierland en kort nadien aangekocht door een Leuvense professor paleontologie. Het gefossiliseerde skelet is bijzonder goed en volledig bewaard gebleven, en werd recent gerestaureerd door een team van onderzoekers en studenten paleontologie. Zij onderwierpen het skelet ook aan een grondig onderzoek. Daaruit leren we niet enkel veel over het reuzenhert zelf, maar ook over diersoorten in onze eigen tijd. Want net zoals dieren vandaag, heeft het reuzenhert een klimaatverandering moeten doorstaan – het einde van de ijstijd. De impact van die verandering op het reuzenhert kan ons inzicht geven in de manier waarop dieren zich al dan niet zullen kunnen aanpassen aan de klimaatverandering van vandaag.

Waarom zou dit klein, oud boekje heel belangrijk zijn?

A. Het is een liedjesboek met muziek van zo'n 600 jaar oud ● B. Het is een boek van een dokter die erin slaagde om de hartslag te noteren en zo hartproblemen op te speuren bij zijn patiënten ● C. Het is een slaapboek: hierin werden de verschillende slaapritmes van patiënten in bijgehouden ● D. Het is het geheime dagboek van een meisje uit de middeleeuwen: onderzoekers doen al jaren onderzoek naar het geheimschrift in het boekje

Dit is niet zomaar een boekje, maar een 15e-eeuws liedboek of chansonnier, waarvan er wereldwijd zes gekend zijn en de laatste bijna een eeuw geleden ontdekt werd. Het 'Leuven Chansonnier' bevat in totaal 50 liederen. 12 liederen waren voordien nog niet gekend, en vormen dus een verrijking op de kennis van de muziek van toen. Het boekje is goed bewaard en de partituren en teksten zijn nog perfect leesbaar – wat het mogelijk maakt de muziek weer tot leven te brengen. In de expo hoor je een van de 12 unieke liederen, zoals het zou geklonken hebben in de 15e-eeuw.

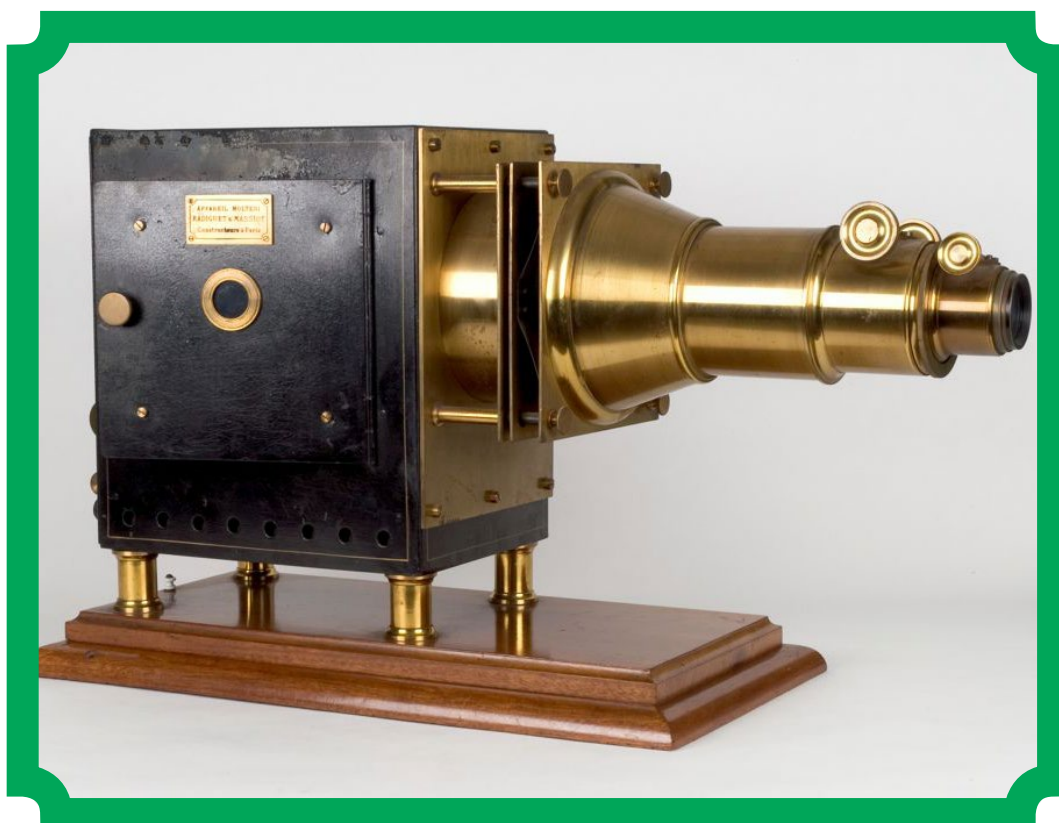

Dit apparaat werd vroeger gebruikt in de les. Wat zou het zijn?

A. Een microscoop ● B. Een projector/beamer ● C. Een computer ● D. Een potloodslijper

Dit is een apparaat van Molteni: zo heette de man die het heeft uitgevonden. Het werd gebruikt om een afbeelding te kunnen projecteren. Er werd in de gleuf tussen de lichtbak en de lens een glasplaatje geschoven – ondersteboven, want een projectie draait de afbeelding om. Het zou tot het midden van de 20e eeuw duren vooraleer deze apparaten vervangen werden door de modernere diaprojector, en nadien door digitale alternatieven.

Wil je graag je museumbezoek nog verder voorbereiden? Neem dan zeker een kijkje op deze webpagina. <https://bezoek.mleuven.be>
Je vindt er uitgebreide info en audioteksten per tentoonstelling.

3. TIJDENS JE BEZOEK AAN M

De dag waar jullie zo naar hebben uitgekeken: jullie museumbezoek staat voor de deur! Met deze tips maak je er een onvergetelijke uitstap van!

- Heb je nog vragen, tips om met jouw klas om te gaan of wil je een bepaald kunstwerk zeker zien? Geef alle nodige info zeker mee via je reservatie.
- Haal zeker de museumregels al eens boven in de klas: hoe beter leerlingen begrijpen waarom er regels zijn, hoe vlotter het museumbezoek meestal verloopt.
- Kom zeker op tijd: gehaast beginnen aan een bezoek is voor niemand leuk.
- In het museum neemt de gids het over, maar weet dat jouw betrokkenheid van cruciaal belang is om leerlingen mee te krijgen en drempels voor hen te verlagen. Dat geldt ook voor ouders of extra begeleiders die mee komen op uitstap.
- De gids probeert een evenwicht te vinden tussen informeren, in interactie gaan en activeren: dat is soms erg zoeken voor een klas die je nog nooit eerder zag. Probeer dat te ondersteunen en afspraken die gelden in de klas ook aan te halen in het museum, bv. hoe zorg je dat iedereen luistert naar elkaar? Of wat doe je normaal als een leerling het moeilijk heeft?
- Dat een museum bezoeken niet iedereen in de klas onmiddellijk aanspreekt, is absoluut normaal: probeer dat tijdens en na je bezoek ook niet te bestraffen of uit de weg te gaan. Het is vooral belangrijk dat leerlingen dit meekrijgen als ervaring en ook leren waarom iets hen wel of niet ligt. Daarom proberen we tijdens jullie rondleiding ook de nadruk te leggen op de kunstbeleving en de ervaring van de leerlingen. Het kan bevrijdend zijn om even los te komen van jullie schoolgebouw, opdrachten en evaluaties. Ook als leerkracht.

4. NA JE BEZOEK AAN M

Laat na het bezoek de leerlingen kort vertellen over hun ervaringen. Was het leuk?
Wat hebben ze bijgeleerd? Wie vond het kijken naar de kunstwerken heel leuk?
Wie vond het moeilijk om niets aan te raken?

Dit kan ook beeldend! Bv. 'Maak een tekening van wat je is bijgebleven.'
Of 'Beeld het kunstwerk uit dat je het leukste vond.'

Je kan hierbij ook terugkoppelen naar de inleidende les over 'Wat is een museum?'.
Hadden ze zich het anders voorgesteld?
Is hun mening of beeld van een museum veranderd?

● Jouw eigen top 3

Er was veel te zien, maar wat blijft de leerlingen nu het meeste bij?
En wat vinden ze zelf het meest waardevol om te bewaren en verder te onderzoeken?

In de bijlagen vind je een selectie van enkele kunstwerken/voorwerpen uit de tentoonstellingen en een podium. Bezorg dit aan elke leerling en laat hen 3 kunstwerken selecteren en uitknippen voor een podiumplaats. Welk kunstwerk haalt goud in jouw klas?

● Iets om over na te denken

Het is jullie misschien opgevallen maar kunstenaars en wetenschappers stellen graag dingen in vraag. In M proberen we dat voor de twee tentoonstellingen ook mee te geven aan onze bezoekers. Vragen die je her en der tegenkwam in het museum, lijsten we hieronder op. Kies er één of enkele uit om verder te bespreken in je klas. Daag je leerlingen uit om zelf ook vragen op te stellen of vragen te beantwoorden/nuanceren.

Zijn er dingen die je nooit kan weten?
Krijgt iets pas waarde als je er betekenis aan geeft?
Wat blijft er over nadat we alles gemeten, gewogen en benoemd hebben?
Is de wereld zoals ze is, of zoals jij ze waarneemt?
Is alles wat we weten ooit door iemand bedacht?
Hoeveel weegt de aarde?
Hoe weet je of iets waar is?
Kan je iets kennen zonder het ooit gezien te hebben?
Wie behoort de ruimte toe?
Bestaat tijd ook buiten onze waarneming?
Kan je tijd aanraken?
Wie beslist er wat bewaard wordt?
Zit er fictie in wetenschap?
Kan kennis ooit neutraal zijn?

● Wetenschap kunstzinnig benaderd

Beeldende kunst kan een fijne instap zijn om wetenschap bespreekbaar te maken en verwondering op te roepen. De werkwijze van Alicja Kwade kan je gebruiken om leerlingen hier zelf ook in uit te dagen.

Het vertrekpunt voor haar werk is meestal een wetenschappelijk gegeven dat haar nieuwsgierig maakt en aanzet tot verder onderzoek. Die nieuwsgierigheid zet zij om in een kunstinstallatie die zowel visueel indruk maakt als ook verward, doet twijfelen of wringt met wat we weten.

Selecteer enkele wetenschappelijke concepten waar leerlingen al mee vertrouwd zijn. Zoek desnoods ook wat diversiteit op door verschillende domeinen aan te spreken. Enkele voorbeelden:

Biologie: DNA, klonen, genmutatie, fotosynthese...

Fysica: zwaartekracht, geluid, fotografie, magnetisme...

Chemie: periodiek systeem, atoombinding...

Wiskunde: kansberekening, de Fibonacci reeks...

Aardrijkskunde: aardbevingen, opwarming van de aarde, weersvoorspelling...

Computerwetenschappen: AI, algoritmes, programmeertaal, computervirus...

Psychologie: conditionering, bystander effect, ontwikkeling van het brein...

...

Deel de klas in in verschillende groepjes. Elk groepje kiest of krijgt een concept. Laat hen een mindmap maken hiervoor: wat zijn de kernwoorden? Hoe werkt het, hoe krijg je het uitgelegd? Waarom is het belangrijk? Welke vragen roept het op? Welke toepassingen kennen we? Wat begrijpen ze er wel of niet van? Wat maakt hen nieuwsgierig?

In een volgende stap laat je hen nadenken over welke beelden dit oproept: wat zie je voor je als je denkt aan zwaartekracht, AI of een kloon? Hoe zou je dit visueel uitleggen aan een kind? Laat hen dit ook noteren of voorbeelden van zoeken online.

De essentie van de opdracht is om de verwondering die het concept oproept, om te zetten in een ontwerp voor een kunstinstallatie. Het moet mensen hun aandacht kunnen grijpen en laten stilstaan bij wat ze zien. Refereer hiervoor voldoende naar dingen die jullie zagen tijdens het museumbezoek.

De leerlingen krijgen fictief 1 museumzaal ter beschikking. Je kan dit erg conceptueel houden door enkel een idee te laten opstellen. Laat hen dan een antwoord zoeken op volgende vragen:

Wat ziet een museumbezoeker als hij de zaal binnen loopt?

Gebeurt er iets? Wat trekt de aandacht?

Wat wil je vertellen met het kunstwerk?

Waar wil je dat bezoekers verder over nadenken? Welke impact wil je hebben?

Ga je een stap verder, dan kan je hen dit effectief laten ontwerpen (digitaal of analoog).

Welke materialen heb je nodig? Welke technieken gebruik je?

Wat zijn de dimensies van je kunstwerk?

Hoe moet de zaal eruitzien?

Belangrijk is dat je voldoende tijd voorziet om naar elkaar terug te koppelen: juist de verschillende werk- en denkwijzen, maken het interessant om te zien hoe je wetenschap en kunst tastbaar kan maken.

Maak kennis met ons Reuzenhert.
Of toch met zijn skelet...

Reuzenherten waren van de grootste hertensoorten aller tijden: hun gewei kon tot 3,5 meter breed worden.

Jammer genoeg is de soort uitgestorven.

Hoeveel kaarsjes zou dit hert mogen uitblazen?

A. 110 jaar oud

B. 1100 jaar oud

C. 11.000 jaar oud

D. 110.000 jaar oud

Waarom zou dit klein, oud boekje heel belangrijk zijn?

A. Het is een liedjesboek met muziek van zo'n 600 jaar oud .

B. Het is een boek van een dokter die erin slaagde om de hartslag te noteren en zo hartproblemen op te speuren bij zijn patiënten.

C. Het is een slaapboek: hierin werden de verschillende slaapritmes van patiënten in bijgehouden .

D. Het is het geheime dagboek van meisje uit de middeleeuwen: onderzoekers doen al jaren onderzoek naar het geheimschrift in het boekje

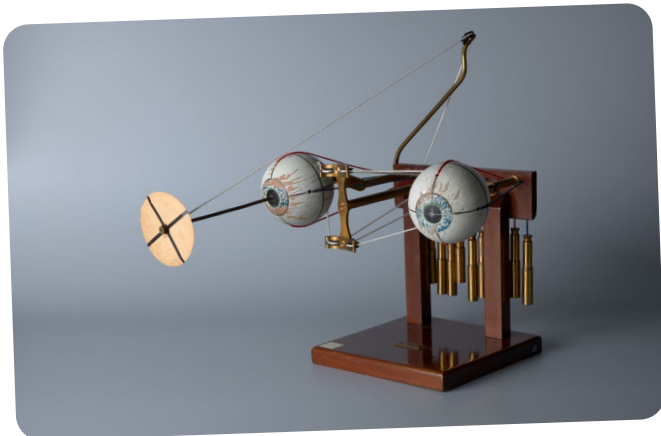
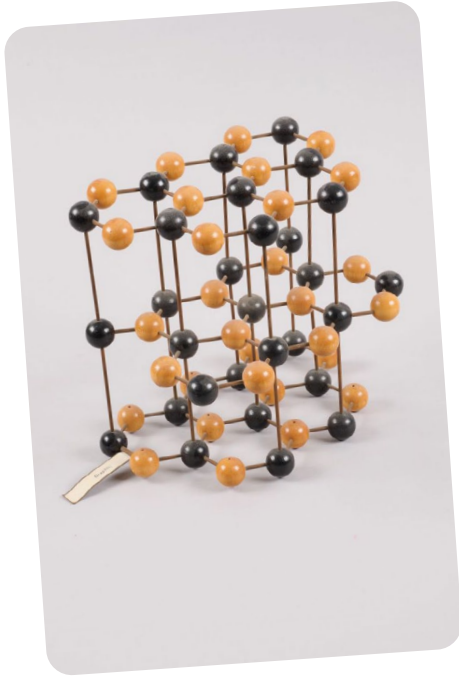
Dit apparaat werd vroeger gebruikt in de les.
Wat zou het zijn?

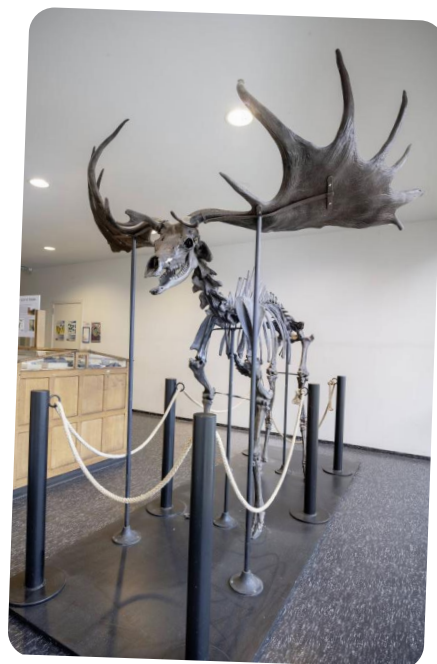
- A. een microscoop
- B. een projector/beamer
- C. een computer
- D. een potloodslijper

DE TOP 3 VAN _____

Colofon

Tekst en concept: M Leuven

Vormgeving: Studio Manon

Beelden: Zaalzichten: Roman März, klasbezoeken: Marie Dreezen

© 'In Ewig den Zufall betrachtend', Alicja Kwade, 2014 © Alicja Kwade, courtesy van de kunstenaar

© Portret Alicja Kwade, 2023, Foto: Doro Zinn

© 'Hubwagen', Alicja Kwade, 2012-13, foto: Roman März © Alicja Kwade, courtesy van de kunstenaar en René Block Edition

© Zaalzicht 'Sub-Stance', Alicja Kwade, 2019, in 'Kausalkonsequenz', 2020, Langen Foundation, foto: Roman März © Alicja Kwade, courtesy van de kunstenaar

© 'Blue Days Dust', Alicja Kwade, 2024, foto: Archives Mennour © Alicja Kwade, courtesy van de kunstenaar

© Zaalzicht 'Nach Osten', Alicja Kwade, 2011, in 'Nach Osten', 2015, TRAFO, 2025, foto: Roman März

© Alicja Kwade, courtesy van de kunstenaar

© Zaalzicht '1417+ (16.08.2013)', Alicja Kwade, 2013, in 'Degree of Certainty', 2013, Kunstmuseum Krefeld, foto: Volker Döhne © Alicja Kwade, courtesy van de kunstenaar

© 'Superheavy Skies', Alicja Kwade, 2022, foto: Justin Craun © Alicja Kwade, courtesy 303 gallery New York

© 'Les Siège des Mondes', Alicja Kwade, 2024, foto: Roman März © Alicja Kwade, courtesy van de kunstenaar

© 'Eadem Mutata Resurgo', Alicja Kwade, 2014, foto: Fabrice Seixas © Alicja Kwade, courtesy van de kunstenaar

© 'Carriers', Alicja Kwade, 2025, foto: Marijke 'T Kindt

© Iguanodon. KU Leuven, Museum voor Dierkunde, MUD000002 © KU Leuven. Digitaal Lab

© Reuzenammoniet (*Arietites bucklandi*), PAL001646, collectie Paleontologie © KU Leuven. Imaging Lab

© Kristalmodel grafiet, KRI000038, collectie Kristalmodellen © KU Leuven. Imaging Lab

© Schedel van een krokodil, MUD0005653, Museum voor Dierkunde © KU Leuven, Digitaal Labo

© Binoculair oogspiermodel, PSY000061, collectie Psychologie © KU Leuven. Imaging Lab

© Reuzenhert (*Megaloceros giganteus*). KU Leuven, collectie Paleontologie, PAL003643 © KU Leuven. Digitaal Labo

© Gipsafgietsels in het Didactisch Museum Archeologie in de kelder van het Erasmushuis © Karin Borghouts

© Objecten van de Afrika-verzameling in het depot van de dienst Kunstpatrimonium © Karin Borghouts

© Schelpencollecties in de kelder van het Atrechtcollege © Karin Borghouts

© Apparaat Van Molteni. KU Leuven, collectie Michotte, PSY0000064 © KU Leuven. Digitaal Labo

© Het Leuven Chansonnier © Alamire Foundation

© Schelpencollectie KU Leuven © Karin Borghouts

© Pagegaaiduiker (*Fratercula artica grabae*), MUD000116, Museum voor Dierkunde, collectie PAS © KU Leuven)

© Opstelling Didactisch Museum Archeologie © KU Leuven – foto Bruno Vandermeulen